

KLP Banken AS
Pilar 3 - Basel II
2011

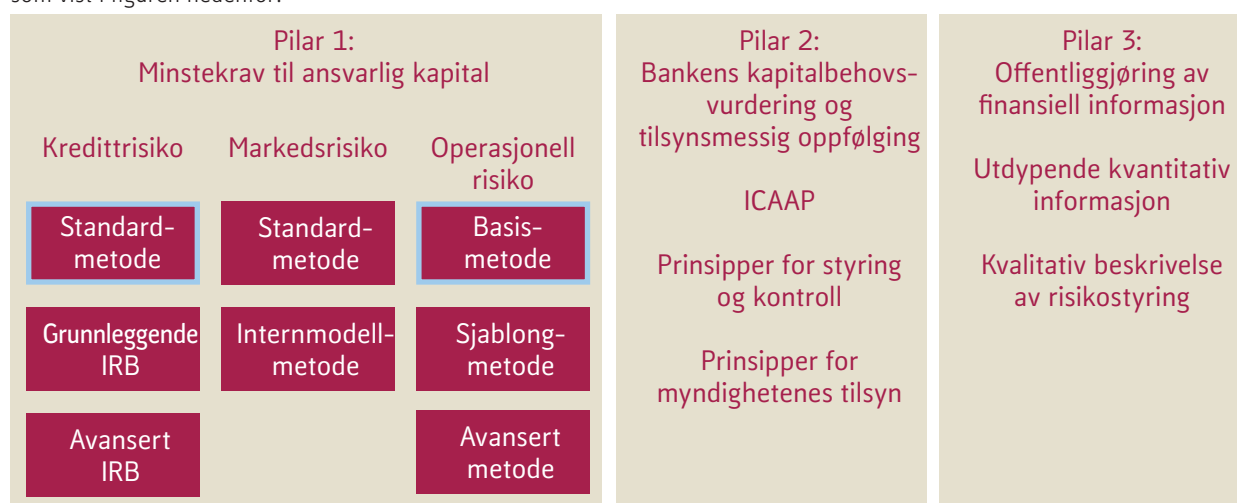
Innhold:

1	Innledning	2
2	Konsolidering	3
3	Ansvarlig kapital og kapitalkrav	4
3.1	Ansvarlig kapital	4
3.2	Kapitalkrav	4
4	Kreditrisiko og motpartsrisiko	5
4.1	Definisjon av mislighold og verdifall. Metode for beregning av nedskrivninger	5
4.2	Engasjementer fordelt på engasjementstyper, geografiske områder og gjenstående løpetid	5
4.3	Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier	6
4.4	Bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelse av kapitalkrav	6
4.5	Motpartsrisiko knyttet til derivater	6
5	Renterisiko	7
6	Styring og kontroll av risiko	8

1 Innledning

Dette dokumentet er ment å oppfylle kravene til offentliggjøring av finansiell informasjon etter kapitalkravsforskriftens del IX (pilar 3). Dokumentet blir oppdatert årlig, likevel slik at vesentlige hendelser kan medføre hyppigere oppdatering. Tallene i dokumentet er per 31. desember 2011 med mindre det fremgår noe annet.

Gjeldende kapitaldekningsregelverk, benevnt Basel II, ble innført i Norge fra 1. januar 2007. Regelverket baseres på tre pilarer som vist i figuren nedenfor:

Pilar 1 omhandler minstekrav til kapitaldekning og i henhold til reglene skal det beregnes kapitalkrav for kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. For kredittrisiko og operasjonell risiko kan man velge mellom tre ulike metoder. KLP Banken benytter standardmetoden ved beregning av kapitalkrav for kredittrisiko. Standardmetoden innebærer bruk av standardiserte myndighetsbestemte risikovekter ved beregning av kapitalkravet. For beregning av kapitalkrav for operasjonell risiko benyttes basismetoden hvor kapitalkravet beregnes i forhold til inntekt siste tre år. Banken har ikke handelsportefølje og beregner derfor ikke kapitalkrav for markedsrisiko.

Pilar 2 handler blant annet om bankens samlede vurdering av kapitalbehov og tilsynsmessig oppfølging. Bankene skal ha en prosess for å vurdere sitt totale kapitalbehov i forhold til risikoprofil (ICAAP). I tillegg til risikoer omhandlet under pilar 1 skal man i denne vurderingen ta hensyn til alle vesentlige risikoer banken er eksponert for. Prosessen skal sikre at bankens styre;

- identifiserer, måler, aggregerer og overvåker bankens risiko
- holder tilstrekkelig kapital i forhold til bankens risikoprofil
- legger til rette for videreutvikling og forbedring av bankens risikostyring

I tillegg skal tilsynsmyndighetene evaluere bankenes interne vurdering av kapitalbehov, samt overvåke og sikre overholdelse av de myndighetspålagte kapitalkravene. Dialogen mellom bankene og tilsynsmyndigheter er en sentral del av pilar 2, og tilsynsmyndighetene har blant annet i rundskriv kommunisert sine forventninger til bankene.

Formålet med pilar 3 er å supplere minimumskravene i pilar 1 og den tilsynsmessige oppfølging i pilar 2. Pilar 3 skal bidra til økt markedsdisiplin gjennom krav til offentliggjøring av informasjon som gjør det mulig for markedet, herunder analytikere og investorer, å vurdere institusjonens risikoprofil og kapitalforhold samt styring og kontroll.

2 Konsolidering

Alle selskapene som til sammen utgjør KLP Bankholding AS konsern blir fullt ut konsolidert både etter regnskapsreglene og kapitaldekningsformål. Under følger en kort beskrivelse av selskapene.

KLP Bankholding AS ble stiftet 25.02.2009. Selskapet skal utøve sine eierinteresser i foretak i konsernet som driver bank- eller finansieringsvirksomhet innenfor rammen av den lovgivningen som til enhver tid gjelder, og skal ikke drive annen virksomhet. KLP Bankholding AS er registrert og hjemmehørende i Norge. Hovedkontoret ligger i Dronning Eufemias gate 10, 0191 Oslo.

Selskapet er et datterselskap Kommunal Landspensjonskasse (KLP). KLP er et gjensidig forsikringsselskap. KLP Bankholding AS eier 100 % av aksjene i KLP Banken AS.

KLP Banken AS er en forretningsbank som ble stiftet 25.02.2009. Selskapet tilbyr standard bankprodukter til privatkunder. Banken er en internettbank uten filialer. KLP Banken AS er registrert og hjemmehørende i Norge. Hovedkontoret ligger i Beddingen 8 i Trondheim. Selskapet har avdelingskontor i Oslo.

KLP Banken AS eier alle aksjene i KLP Kredit AS (tidligere Kommunekreditt Norge AS) og KLP Kommunekreditt AS.

KLP Kreditt AS (tidligere Kommunekreditt Norge AS) yter finansiering til kommuner, fylkeskommuner og selskaper som driver offentlig virksomhet. Selskapet har hovedkontor i Beddingen 8, 7014 Trondheim, Norge.

KLP Kommunekreditt AS ble stiftet 25. august 2009. Selskapet yter eller erverver offentlige lån, som er garantert av den norske staten, norske fylkeskommuner eller norske kommuner. Utlånsvirksomhetene er hovedsakelig finansiert ved utstedelse av obligasjoner med fortrinnsrett. KLP Kommunekreditt AS er registrert og hjemmehørende i Norge. Hovedkontoret ligger i Beddingen 8 i Trondheim. Selskapet har avdelingskontor i Oslo.

Alle transaksjoner i et finanskonsern skal etter finansieringsvirksomhetsloven § 2a–8 være i tråd med forretningsmessige prinsipper. Det er etter samme bestemmelser begrensninger når det gjelder utdeling av konsernbidrag både i forhold til størrelsen på konsernbidraget og mottaker av dette. Etter hhv finansieringsvirksomhetsloven og forretningsbankloven kan en finansinstitusjons og/eller en banks kapital/aksjekapital ikke nedsettes uten etter samtykke fra myndighetene. Det samme gjelder finansinstitusjoners og bankers økning av ansvarlig kapital/aksjekapital. Innenfor disse begrensningene kan egenkapital styrkes og gjeld tilbakebetales dersom kapitalkrav er oppfylt og de juridiske enhetene har forsvarlig soliditet.

3 Ansvarlig kapital og kapitalkrav

3.1 Ansvarlig kapital

Følgende poster inngår i den ansvarlige kapitalen til KLP Bankholding AS konsern.

Alle beløp i tusen kroner	
Kjernekapital:	
Innbetalt aksjekapital/grunnfondsbeviskapital	755 000
Overkursfond	271 016
Fond o.l. som inngår i kjernekapitalen	137 665
Sum kjernekapital før fradrag	1 163 681
Fradrag i kjernekapital:	
Immaterielle eiendeler	21 520
Utsatt skattefordel	22 107
Sum fradrag i kjernekapital	43 627
Tilleggskapital	0
Netto ansvarlig kapital	1 120 054

3.2 Kapitalkrav

Minimumskravet til ansvarlig kapital fordelt på engasjementskategorier:

Alle beløp i tusen kroner	
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	404 566
Institusjoner, herav motpartsrisiko for derivater på 1 309	28 744
Engasjementer med pantesikkerhet	86 683
Forfalte engasjementer	2 805
Obligasjoner med fortrinnsrett	24 493
Øvrige engasjementer	27 721
Operasjonell risiko basismetode	21 910
Kapitalkrav	596 922

4 Kredittrisiko og motpartsrisiko

4.1 Definisjon av mislighold og verdifall. Metode for beregning av nedskrivninger

DEFINISJON AV MISLIGHOLD

For regnskapsformål regnes det som mislighold dersom kunden ikke har gjort opp sine betalingsforpliktelser innen 90 dager etter forfall.

METODER FOR FASTSETTELSE AV VERDIENDRINGER OG NEDSKRIVNINGER

Ved vurderingen av om det foreligger verdiforringelse legges det vekt på hvorvidt utsteder/debitor har vesentlige finansielle vanskeligheter, om det foreligger kontraktsbrudd, herunder mislighold. Det vurderes om det er sannsynlig at skyldner går konkurs, om det ikke lenger finnes et aktivt marked for eiendelen på grunn av finansielle vanskeligheter, eller det observeres målbar nedgang i forventet kontantstrøm fra en gruppe finansielle eiendeler. Vurderingen baseres utelukkende på historiske forhold, fremtidige hendelser vurderes ikke uansett grad av sannsynlighet.

Dersom det foreligger objektive bevis for verdifall foretas det nedskrivning. Nedskrivningen beregnes ved å sammenligne ny, forventet kontantstrøm med opprinnelig kontantstrøm diskontert med hhv. opprinnelig effektiv rente (eiendeler med fast rente) eller med effektiv rente på måletidspunktet (eiendeler med flytende rente). Nedskrivningen føres mot avsetningskonto og innregnes i resultatregnskapet. En eventuell reversering av tidligere nedskrivning føres tilbake mot avsetningskonto via resultatet.

4.2 Engasjementer fordelt på engasjementstyper, geografiske områder og gjenstående løpetid

Samlet engasjementsbeløp fordelt på engasjementstyper (beløp i tusen kroner)

Utlån og fordringer (utlån, bankinnskudd og verdipapirer)	Ubenyttede rammer	Sum
31 563 426	279 821	31 843 248
31 563 426	279 821	31 843 248

Samlet engasjementsbeløp fordelt på geografiske områder (beløp i tusen kroner)

Geografisk område	Utlån og fordringer	Ubenyttede rammer	Sum
Sør-/Øst-Norge	15 874 398	170 312	16 044 709
Vest-Norge	5 597 946	54 455	5 652 401
Midt-Norge	6 289 170	39 012	6 328 182
Nord-Norge	3 801 912	16 042	3 817 955
Sum	31 563 426	279 821	31 843 248

Fordeling av hovedstolbeløp etter gjenstående løpetid (beløp i tusen kroner)

	Sum Hovedstol	Inntil 1 mnd	Fra 1 mnd til 3 mnd	Fra 3 mnd til 12 mnd	Fra 1 år til 5 år	Over 5 år
Utlån og fordringer	31 290 963	1 700 361	192 258	1 445 242	5 939 165	22 013 937

4.3 Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier

Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier (beløp i tusen kroner)

Hovedstol forfalte engasjementer			Engasjementer med nedskrivninger	Samlede nedskrivninger	Resultatførte nedskrivninger siste år
1-30 dager	31-90 dager	Over 90 dager			
898 964	16 340	53 620	-	-	-

Engasjementer misligholdt mer enn 90 dager fordelt på geografisk område (beløp i tusen kroner)

Sør-/Øst-Norge	Vest-Norge	Midt-Norge	Nord-Norge	Sum
12 435	-	40 866	329	53 620

4.4 Bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelse av kapitalkrav

Innenfor personmarked ytes lån med pant i bolig- og fritidseiendom. Ved beregning av verdi av eiendommer skal forsvarlig markedsverdi legges til grunn. Som grunnlag for beregning av denne brukes ulike kilder avhengig av den konkrete sak. Retningslinjer for dette er nedfelt i bankens kreditthåndbok. Verdivurderingen skal oppdateres minst hvert tredje år eller ved vesentlige endringer i markedet.

Innenfor offentlig sektor ytes lån til selskaper med garanti fra kommuner. I noen tilfeller ytes slike lån med garanti fra annen finansinstitusjon, enten i kombinasjon med en simpel garanti fra kommune eller ved at slik garanti er avgitt overfor garanterende bank.

Ved beregning av kapitalkrav tas det ikke hensyn til motregningsadgang med unntak av eksponeringer i form av derivatkontrakter.

Ulike former for konsentrasjonsrisiko vurderes i bankens årlige risikoanalyse og ICAAP.

Det gjøres ikke bruk av offisiell rating ved beregningen av kapitaldekningskrav.

Engasjementer fordelt på typer av motparter før og etter sikkerheter (beløp i tusen kroner)

	Engasjementsbeløp før sikkerheter	Garantier	Engasjementsbeløp etter sikkerheter
	Lokale regionale myndigheter	23 933 332	1 386 142
Offentlig eide foretak	1 388 882	-1 386 142	2 740
Institusjoner	1 757 618		1 757 618
Pantesikkerhet i eiendom	2 927 259		2 927 259
Forfalte engasjementer	34 074		34 074
Obligasjoner med fortrinnsrett	1 530 799		1 530 799
Øvrige engasjementer	354 295		354 295
Samlet engasjementsbeløp	31 926 259	-	31 926 259

4.5 Motpartsrisiko knyttet til derivater

Engasjementsbeløp, brutto og netto (etter motregning) virkelig verdi for motpartsrisiko for derivater (beløp i tusen kroner)

Engasjementsbeløp	81 102
Brutto eksponering (virkelig verdi av kontrakter med positiv verdi)	146 490
Netto eksponering (etter motregning)	-

Flere av derivatavtalene inneholder klausuler om at motparten skal stille sikkerhet dersom vår eksponering overstiger bestemte grenseverdier.

5 Renterisiko

Bankens renterisiko stammer fra ulikheter i rentereguleringstidspunkter for utlån og innlån. Renterisikoen styres ved hjelp av derivatavtaler, først og fremst rentebytteavtaler. Renterisiko beregnes som verdiendring ved ett prosentpoengs endring i alle renter. Tabellen nedenfor viser faktisk renterisiko for KLP Banken-konsernet fordelt på hovedposter på eiendelssiden og gjeldssiden. Innlån i fremmed valuta er i byttet til norske kroner ved hjelp av valutabytteavtaler slik at netto valutaeksponering er nær 0.

Kilde for renterisiko	Renterisiko i mill NOK
Utlån	-281
Plasseringer	-8
Innlån	183
Derivater	116
Sum renterisiko	10

6 Styring og kontroll av risiko

Risikostyring

INNLEDNING

KLP Banken-konsernet (heretter omtalt som banken) er eksponert mot ulike typer risiko. Banken har etablert et rammeverk for risikostyring som har til hensikt å sørge for at risikoer blir identifisert, analysert og gjenstand for styring ved hjelp av policyer, rammer, rutiner og instruksjoner. Styret i banken og styrene i bankens datterselskaper har vedtatt risikopolicyer som omfatter de mest sentrale enkeltrisikoen samt en overordnet risikopolicy som omfatter prinsipper, organisering, rammer m.v. for bankens samlede risiko. Risikopolicyene er av overordnet karakter og utfylles av rutiner, retningslinjer og instruksjoner fastsatt på administrativt nivå. De fem risikopolicyene er vist i figuren nedenfor.

Risikopolicyer i KLP Banken-konsernet

Hver enkelt av disse policyene omfatter banken og dets datterselskaper og inkluderer prinsipper, retningslinjer, rammer, rapporteringskrav m.v. som gjelder for hele konsernet. På enkelte områder inneholder policyene også spesifikke rammer for enkeltselskaper i konsernet.

RISIKOPOLICY

Risikopolicyen omhandler prinsipper som er generelle for ulike typer risikoer, og policyen er slik sett overordnet policyer for enkeltrisikoen. Policyen omhandler blant annet roller i bankens risikostyring, herunder krav til og retningslinjer for bankens risikokontrollfunksjon. Formålet med risikokontrollfunksjonen er blant annet å kontrollere at risikopolicyene og andre retningslinjer for risikostyring blir fulgt. Denne funksjonen utføres av avdeling for risikoanalyse og -kontroll, som har ansvar for å utarbeide periodiske risikorapporter til ledelsen og styret samt rapportere ved eventuelle brudd på policyer eller retningslinjer. Avdelingen, som har en uavhengig rolle i forhold til bankens øvrige avdelinger, har også andre oppgaver knyttet til bankens risikostyring, herunder ansvar for videreutvikling av metoder for risikomåling og stresstesting, risikoanalyser samt dokumentasjon av bankens prosess for kapitalbehovsvurdering (ICAAP).

Policyen inneholder videre en beskrivelse av konsernets risikoappetitt, risikoprofil og risikotoleranse. Det fremgår av beskrivelsen av bankens risikoprofil at bankens inntjening skal være et resultat av inn- og utlånsaktivitet og ikke fra annen finansiell risikotagning.

I policyen er det gitt retningslinjer for bankens interne kapitalbehovsvurderingsprosess (ICAAP). Denne prosessen skal i tillegg til styret også involvere ulike miljøer i banken.

Det er både i den overordnede risikopolicyen og i øvrige risikopolicyer lagt opp til å benytte stresstesting som metode for risikomåling og som verktøy for kommunikasjon og meningsutveksling rundt risikoforhold. Med stresstesting forstås i denne sammenheng både følsomhetsanalyser og scenarioanalyser. Policyene inkluderer risikotoleranse for de enkelte risikoene og for bankens samlede risiko, og disse risikotoleransene er definert basert på ulike stressscenarier. Det skal jevnlig gjennomføres ulike former for stresstesting for å måle at bankens faktiske eksponering ligger innenfor vedtatte toleransegrenser.

Overordnet risikopolicy og policyene for enkeltrisikoen stiller krav om at internrevisjonen gjennomgår bankens styring kontroll av samlet risiko og enkeltrisikoen og avgir en årlig rapport til styret om dette.

Likviditetsrisiko

Med likviditetsrisiko forstås risikoen for at banken ikke klarer å oppfylle sine forpliktelser og/eller finansiere økninger i eiendelene uten at det oppstår vesentlige ekstraomkostninger i form av prisfall på eiendeler som må realiseres, eller i form av ekstra dyr finansiering.

Bankens utlån i personmarkedet vil hovedsakelig bli finansiert ved hjelp av innskudd, likevel slik at det på noe lengre sikt vil kunne bli aktuelt å etablere et kredittforetak hvor boliglånene finansieres ved utstedelse av obligasjoner med fortrinnsrett. Bankens utlån innenfor offentlig sektor er i dag finansiert med obligasjoner med fortrinnsrett og annen markedsfinansiering samt lån fra KLP. Det er etablert et program for utstedelse av obligasjoner med fortrinnsrett som gir oss tilgang til europeiske innlånsmarkeder. Det aller meste av utstedte obligasjoner i dag er i norske kroner.

Banken vil i årene fremover være påvirket av hvor godt markedet for obligasjoner med fortrinnsrett fungerer, men banken har en ekstra trygghet knyttet til refinansieringsevnen som følge av den høye kredittkvaliteten i utlånene til offentlig sektor. Disse utlånene representerer også en attraktiv eiendelstype for KLP Bankens eier. Det er etablert en avtale mellom banken og bankens eier hvor en mulighet for salg av utlån til eier er formalisert for et bestemt beløp.

Bankens likviditetspolicy inneholder prinsipper, retningslinjer, krav og rammer som gjelder for styring av bankens likviditetsrisiko. Policyen inkluderer en formulering av bankens likviditetsrisikoprofil og det er fastsatt ulike krav og rammer for å etterleve dette, herunder mål for innskuddsdekning, rammer for refinansieringsbehov for ulike tidshorisonter og krav til likviditetsbuffer. Policyen inneholder også noen spesifikke krav for KLP Kommunekreditt for å oppfylle særlige likviditetskrav for utstedere av obligasjoner med fortrinnsrett. Styret har videre vedtatt en beredskapsplan for likviditetskriser som del av likviditetspolicyen.

Kredittrisiko

Kredittrisiko er risikoen for tap knyttet til at bankens lånekunder, derivatmotparter, utstedere av verdipapirer og andre motparter ikke kan eller vil gjøre opp for seg til avtalt tid, og at etablerte sikkerheter ikke dekker utestående krav. Kredittrisiko knyttet til bankens utlånsvirksomhet er lav idet utlånene i hovedsak er lån til, eller lån garantert av, norske kommuner eller fylkeskommuner. All utlånsvirksomhet til personmarkedet er lån med pant i bolig- og fritidseiendom.

Bankens utlånsvirksomhet er organisasjonsmessig inndelt i personmarked og marked for offentlig sektor. Alle utlån skjer til norske låntakere og bankens eksponering mot offentlig sektor er, og vil, representere en stor del av den samlede utlånsmassen. Porteføljen har følgelig høy konsentrasjon mot én enkelt sektor, men den underliggende kredittrisikoen mot denne sektoren er så vidt lav at det neppe lar seg gjøre å redusere denne konsentrasjonen uten å øke samlet risiko i porteføljen. Konsentrasjonen mot norsk offentlig sektor oppleves følgelig ikke som en risikomessig utfordring. Konsentrasjonen mot enkeltlåntakere er begrenset av individuelle styrefastsatte rammer.

Kredittpolicyen inneholder bankens overordnede retningslinjer, krav og rammer knyttet til kredittrisiko. Policyen slår fast at banken skal ha en lav kredittrisikoprofil og inneholder begrensninger på typer av utlån og prinsipper for organisering og drift av bankens utlånsvirksomhet. Policyen inkluderer også en overordnet fullmaktsstruktur for utlån og øvrig motpartseksponering. Fullmaktene utenfor personmarkedsområdet er begrenset av styrevedtatte rammer for enkeltlåntakere. Ved fastsetting av rammer for låntakere benyttes en risikoklassifiseringsmetodikk hvor de enkelte låntakere tilordnes en risikoklasse basert på et sett av kriterier. Enkelte kredittsaker krever behandling av kredittkomité før beslutning. Dette gjelder blant annet alle saker som ligger utenfor administrasjonens fullmakt og derfor skal besluttes av styret. Kredittkomitéene har ingen fullmakter og har således kun en rådgivende rolle overfor beslutningstaker.

Kredittrisiko knyttet til verdipapirutstedere, derivatmotparter og andre motparter innenfor treasury-området er også begrenset av styrevedtatte rammer for enkeltmotparter. Kredittpolicyen inkluderer også noen spesifikke krav for enkeltelskaper. Dette gjelder blant annet KLP Kommunekreditt hvor det opereres med stramme retningslinjer for sammensetning av sikkerhetsmassen.

I tillegg til kredittpolicyen utarbeides det et strategidokument for kredittområdet. Dette dokumentet beskriver konkurransesituasjonen og øvrige rammebetingelsene for kredittvirksomheten, vekstmål og andre mål samt hvordan målene skal nås.

Markedsrisiko

Med markedsrisiko forstås her risiko for redusert virkelig verdi av bankens egenkapital som følge av svingninger i markedspriser for bankens eiendeler og gjeld. Endringer i kredittmarginer er imidlertid ekskludert og dette er omhandlet i bankens kredittpolicy.

KLP Banken vil være eksponert mot markedsrisiko som følge av bankens inn- og utlånsvirksomhet og forvaltning av bankens likviditet (banken har ingen handelsportefølje). Eksponeringen er imidlertid begrenset til renterisiko og valutarisiko. Renterisiko oppstår som følge av forskjeller i tidspunkt for renteregulering for bankens eiendeler og gjeld. Risikoen knyttet til slike ubalanser reduseres ved hjelp av derivatkontrakter. Hele utlånsporteføljen består av lån i norske kroner. Det er utstedt noe gjeld i svenske kroner, men valutarisikoen er fjernet ved hjelp av valutabytteavtaler.

Markedsrisikopolicyen er bankens overordnede retningslinjer, krav og rammer knyttet til markedsrisiko. Policyen slår fast at markedsrisikoen skal søkes redusert slik at bankens samlede markedsrisiko er lav. Det fremgår videre at banken ikke aktivt skal ta posisjoner som eksponerer banken for markedsrisiko. Videre er det i policyen fastsatt rammer for renterisiko og valutarisiko. Rammene er satt i forhold til bankens ansvarlige kapital, og nivået på rammene skal sikre at bankens lave markedsrisikoprofil etterleveres. Det operative ansvaret for styring av bankens markedsrisiko tilligger bankens finansavdeling.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er risikoen for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil, eller eksterne hendelser.

KLP Bankens lavrisikoprofil når det gjelder andre risikoer innebærer at operasjonell risiko er en viktig risikotype for banken. Bankens målsetting er å ha god styring og kontroll av den operasjonelle risikoen og for å oppnå dette må banken ha gode prosesser og klare ansvarsforhold knyttet til operasjonell risiko.

Det er etablert en egen policy for operasjonell risiko som inneholder overordnede prinsipper og krav knyttet til prosess for identifisering og vurdering av operasjonell risiko, hvordan operasjonelle risikoer skal håndteres, kontrollaktiviteter og ansvarsforhold knyttet til operasjonell risiko samt rapportering til styret av operasjonell risiko.

Øvrige risikoer

I tillegg til policyene omtalt ovenfor er det etablert en egen compliance-policy som skal bidra til å redusere risikoen for at KLP Banken pådrar seg offentlige sanksjoner, økonomisk tap eller tap av omdømme som følge av mangelfull etterlevelse av lover, regler og standarder (herunder god forretningsskikk). Det er etablert en compliance-funksjon som blant annet skal sørge for at relevante endringer i regelverket fanges opp og gjøres kjent for ledelsen i banken samt bidra til at bankens virksomhet tilpasses slike endringer. Compliance-funksjonen skal videre holde styret orientert om endringer i regelverket som kan ha vesentlig betydning for banken og gi råd knyttet til compliance til øvrige deler av banken.

KLP Banken er også eksponert mot andre risikoer enn de som er tilegnet en egen policy. Dette inkluderer bankens forretningsrisiko hvor den viktigste usikkerheten er knyttet til marginutviklingen for bankens innlån og utlån, og dette er en risiko som vies stor oppmerksomhet av bankens ledelse og styre.

ICAAP

ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) er bankens egen prosess for å vurdere bankens kapitalbehov. Formålet med prosessen er både å gjøre selve beregningen av kapitalbehovet, men også å sikre høy bevissthet om de risikoer banken er eksponert for.

Vurderingen som gjøres er fremoverskuende, og kapitalbehovet vurderes i forhold til bankens nåværende og fremtidige risikoprofil. Vurderingen og tallmessige beregninger må derfor ta høyde for kjente interne endringer, endringer i rammebetingelser, vekstplaner m.v. De tallmessige beregningene skjer i form av følsomhetsanalyser og scenarionalyser hvor man beregner betydningen av samtidige endringer i flere variable.

Rollefordelingen mellom styret og administrasjonen innebærer at styret, som har et overordnet eierskap til prosessen, godkjenner utforming og metodevalg og i tillegg beregningene som gjøres av administrasjonen. Administrasjonen fremlegger en rapport som styrebehandles minst årlig. Prosessen munner ut i et kapitalmål for banken samt en plan for kapitalen de nærmeste årene. ICAAP er gjenstand for vurdering av internrevisjonen.

KLP Banken AS
Postboks 8814
7481 Trondheim

Telefon 22 03 35 00
Telefaks 73 53 38 39
KLPBanken@klp.no

Besøksadresse, Trondheim:
Beddingen 8

Besøksadresse, Oslo:
Dronning Eufemias gate 10